

SURXONDARYO VILOYATI STATISTIKA BOSHQARMASI

*2024-yil yanvar-may oylari
uchun dastlabki ma'lumot*

SURXONDARYO VILOYATI TASHQI SAVDO AYLANMASI

Tashqi iqtisodiy faoliyat
va savdo statistikasi bo'limi:
(76) 225-65-74

TASHQI SAVDO AYLANMASI

Mamlakatimizda olib borilayotgan iqtisodiy islohotlar xorijiy davlatlar bilan savdo aloqalarining jadal o'sishiga xizmat qilmoqda. Xususan, mamlakatning eksport salohiyatini oshirish bo'yicha qabul qilingan qarorlar mahalliy kompaniyalarga tashqi bozorlarda ko'proq tajriba orttirishga imkon beradi. Pirovardida ular jahon savdosida raqobatdosh ustunlikka ega bo'ladi.

Surxondaryo viloyatida bu borada so'nggi yillarda amalga oshirilayotgan eksportni rag'batlantirish, importni optimallashtirish va umuman olganda tashqi savdo muvozanatini ta'minlash maqsadida amalga oshirilgan chora-tadbirlar natijasida, 2024-yil yanvar-may oylarida viloyatning tashqi savdo aylanmasi (matnda TSA) 165 951,4 ming AQSH dollariga yetdi va 2023-yilning yanvar-may oylariga nisbatan 41 994,9 ming AQSH dollariga yoki 33,9 % ga ko'paydi.

TASHQI SAVDO AYLANMASI (yanvar-may, ming AQSH dollari)

Tashqi savdo aylanmasi

2024-y.: **165 951,4** +33,9 %

(2023-y.: **123 956,4**)

Saldo

2024-y.: **23 690,4** (2023-y.: **21 917,4**)

Eksport

2024-y.: **94 820,9** +30,0 %

(2023-y.: **72 936,9**)

TSA'dagi ulushi, % da

Import

2024-y.: **71 130,5** +39,4 %

(2023-y.: **51 019,5**)

Tashqi savdo aylanmasi – muayyan davr uchun mamlakat eksporti va importi qiymatining miqdori hisoblanadi. Tovarlarining tashqi savdo statistikasi O‘zbekiston Respublikasi bojxona hududiga olib kirish (import) yoki O‘zbekiston Respublikasi bojxona hududidan olib chiqish (eksport) natijasida mamlakat material resurslari zaxiralari qo‘shiladigan yoki ulardan ayirib tashlanadigan tovarlar hisobini tashqi savdo umumiy hisob tizimi asosida yuritiladi.

TSAda eksport hajmi 94 820,9 ming AQSH dollariga (30,0 % ga ko‘paydi) va import hajmi 71 130,5 ming AQSH dollariga (39,4 % ko‘paydi). Hisobot davrida 23 690,4 ming AQSH dollari qiymatida aktiv tashqi savdo balansi qayd etildi.

SURXONDARYO VILOYATI TASHQI SAVDO AYLANMASIDA ENG YUQORI ULUSHGA EGA BO‘LGAN DAVLATLAR (2024-yil yanvar-may, ming AQSH dollari)

<p>Turkiya</p> <p>TSA – 34 262,0</p> <p>Eksport: 7 364,4 Import: 26 897,6</p> <p> 20,6 %</p>	<p>Rossiya</p> <p>TSA – 32 548,6</p> <p>Eksport: 31 366,2 Import: 1 182,5</p> <p> 19,6 %</p>	<p>Pokiston</p> <p>TSA – 29 694,2</p> <p>Eksport: 23 891,2 Import: 5 802,9</p> <p> 17,9 %</p>	<p>XXR</p> <p>TSA – 21 210,4</p> <p>Eksport: 15 186,9 Import: 6 023,5</p> <p> 12,8 %</p>	<p>Afg‘oniston</p> <p>TSA – 11 687,0</p> <p>Eksport: 10 230,0 Import: 1 457,0</p> <p> 7,0 %</p>
<p>Germaniya</p> <p>TSA – 11 301,0</p> <p>Eksport: 174,0 Import: 11 127,1</p> <p> 6,8 %</p>	<p>Qozog‘iston</p> <p>TSA – 6 505,6</p> <p>Eksport: 1 119,9 Import: 5 385,7</p> <p> 3,9 %</p>	<p>Eron</p> <p>TSA – 3 220,8</p> <p>Eksport: 458,7 Import: 2 762,1</p> <p> 1,9 %</p>	<p>Hindiston</p> <p>TSA – 2 582,2</p> <p>Eksport: 196,4 Import: 2 385,8</p> <p> 1,6 %</p>	<p>Turkmaniston</p> <p>TSA – 1 971,0</p> <p>Eksport: 0,0 Import: 1 971,0</p> <p> 1,2 %</p>

Surxondaryo viloyati jahonning 55 mamlakati bilan savdo aloqalarini amalga oshirib kelmoqda. TSAning nisbatan salmoqli hissasi Turkiyada (20,6 %), Rossiyada (19,6 %), Pokistonda (17,9 %), XXRda (12,8 %), Afg‘onistonda (7,0 %), Germaniyada (6,8 %), Qozog‘istonda (3,9 %), Eron (1,9 %), Hindistonda (1,6 %), va Turkmaniston (1,2 %) qayd etilgan.

SURXONDARYO VILOYATINING YIRIK HAMKOR DAVLATLAR BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI DINAMIKASI

(yanvar-may, ming AQSH dollari)

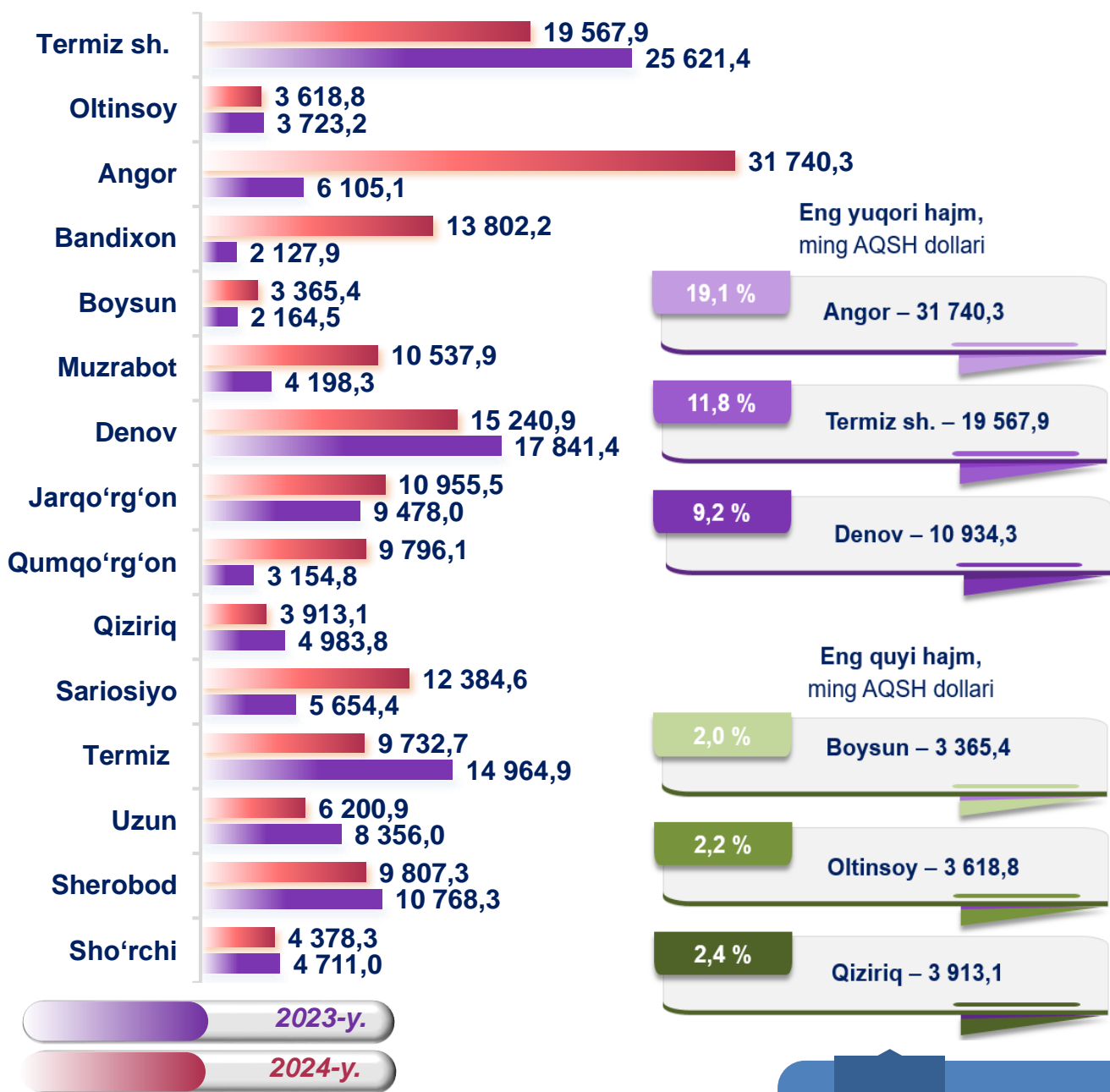
	Davlatlar	2022-y.	2023-y.	2024-y.
	Turkiya	11 647,3	8 249,5	34 262,0
	<i>Eksport</i>	8 064,7	3 673,7	7 364,4
	<i>Import</i>	3 582,5	4 575,8	26 897,6
	Rossiya	41 126,3	10 923,6	32 548,6
	<i>Eksport</i>	10 819,1	8 198,8	31 366,2
	<i>Import</i>	30 307,2	2 724,8	1 182,5
	Pokiston	31 477,4	34 824,3	29 694,2
	<i>Eksport</i>	13 501,2	22 801,4	23 891,2
	<i>Import</i>	17 976,1	12 022,8	5 802,9
	XXR	49 881,9	29 605,2	21 210,4
	<i>Eksport</i>	31 751,6	18 860,5	15 186,9
	<i>Import</i>	18 130,3	10 744,7	6 023,5
	Afg'oniston	10 400,6	7 103,8	11 687,0
	<i>Eksport</i>	10 060,7	6 805,9	10 230,0
	<i>Import</i>	339,9	298,0	1 457,0
	Germaniya	1 484,2	1 589,2	11 301,0
	<i>Eksport</i>	781,5	285,6	174,0
	<i>Import</i>	702,7	1 303,6	11 127,1
	Qozog'iston	17 338,4	9 702,1	6 505,6
	<i>Eksport</i>	11 897,6	3 963,8	1 119,9
	<i>Import</i>	5 440,9	5 738,4	5 385,7
	Eron	3 210,0	1 498,3	3 220,8
	<i>Eksport</i>	2 281,0	1 137,7	458,7
	<i>Import</i>	929,0	360,5	2 762,1
	Hindiston	1 506,2	2 167,9	2 582,2
	<i>Eksport</i>	306,4	949,1	196,4
	<i>Import</i>	1 199,8	1 218,8	2 385,8
	Turkmaniston	624,4	649,4	1 971,0
	<i>Eksport</i>	241,3	135,6	-
	<i>Import</i>	383,1	513,8	1 971,0

Davlatlar	2022-y.	2023-y.	2024-y.
Ekvador	444,3	25,8	1184,6
 Eksport	-	-	-
Import	444,3	25,8	1184,6
Belarus	1188,0	735,7	1178,0
 Eksport	1023,4	451,9	1154,9
Import	164,7	283,8	23,1
Tojikiston	4222,7	5730,5	1054,7
 Eksport	1265,6	1941,4	633,8
Import	2957,2	3789,1	420,9
Polsha	209,6	943,2	824,0
 Eksport	123,6	685,0	410,9
Import	86,0	258,2	413,1
Qirg'iz Respublikasi	2468,8	689,5	593,6
 Eksport	1802,9	643,6	137,1
Import	665,9	45,9	456,5
Avstriya	580,4	0,03	577,2
 Eksport	-	0,03	0,1
Import	580,4	-	577,1
Koreya Respublikasi	663,7	702,4	509,9
 Eksport	0,3	0,03	-
Import	663,4	702,4	509,9
Ozərbayjon	593,8	545,0	469,9
 Eksport	593,8	545,0	469,9
Import	-	-	-
Estoniya	122,5	152,1	414,6
Eksport	-	0,1	0,1
Import	122,5	152,1	414,5
Chexiya	267,5	305,1	400,0
 Eksport	-	119,4	-
Import	267,5	185,7	400,0

SURXONDARYO VILOYATINING HUDUDLAR KESIMIDA TASHQI SAVDO AYLANMASI

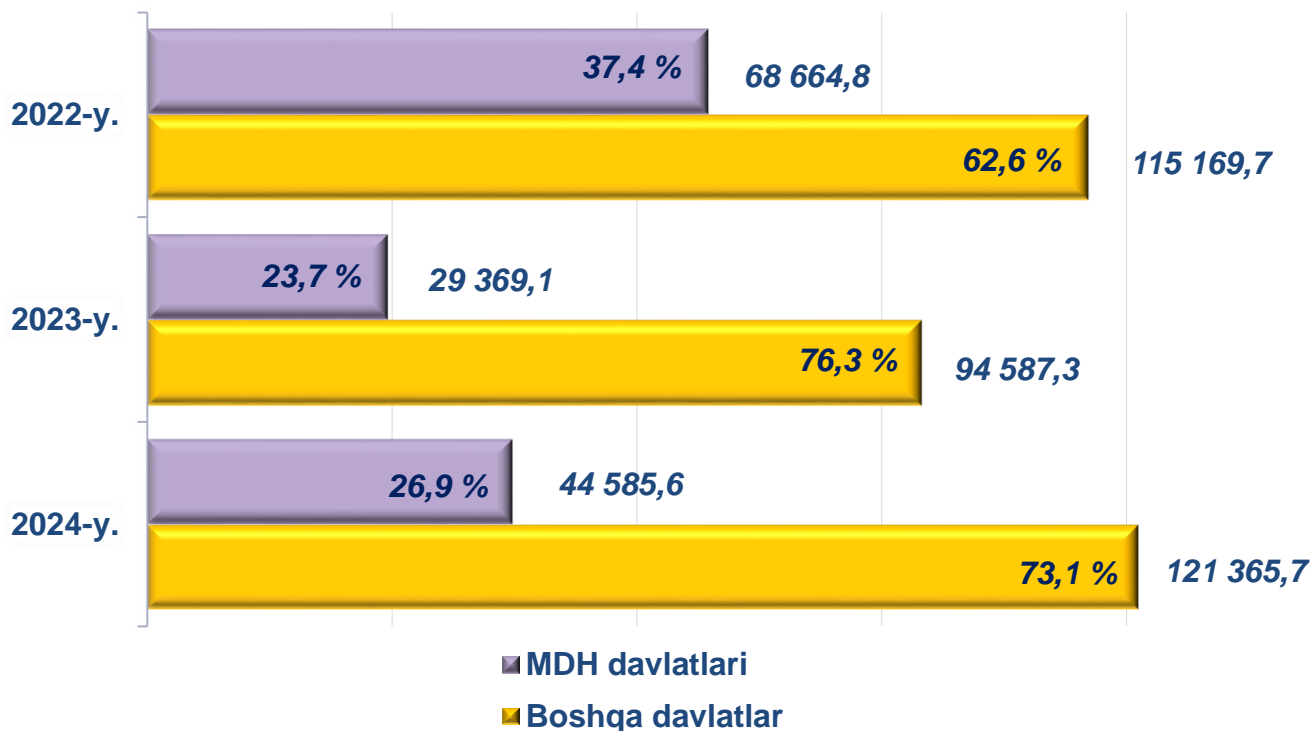
(2024-yil yanvar-may, ming AQSH doll.)*

Surxondaryo viloyatida tashqi savdo aylanmasi tarkibida eng yuqori ulushni Angor tumani **19,1 %** ulush bilan **31 7470,3** ming AQSH dollarini, eng quyi ulushni esa Boysun tumanida **2,0 %** ulush bilan **3 365,4** ming AQSH dollarini tashkil etdi.

* Tabiiy gaz va elektr energiyasi yetkazib berish, shuningdek, maxsus eksport bo'yicha rasmiy statistik ma'lumotlar, O'zbekiston Respublikasi viloyatlari, shaharlar va tumanlari bo'yicha taqsimlanmagan

SURXONDARYO VILOYATINING TASHQI SAVDO AYLANMASIDA MDH MAMLAKATLARI VA BOSHQA XORIJIY DAVLATLARNING HAJMLARI DINAMIKASI (yanvar-may, ming AQSH dollari, ulushi, % da)

2024-yil yanvar-may oylarida tashqi savdo aylanmasida MDH davlatlarining ulushi 26,9 % ni tashkil etib, tashqi savdo aylanmasidagi ulushi 2023-yilning mos davriga nisbatan 3,2 % ga ko'paydi.

Surxondaryo viloyatining boshqa xorijiy davlatlar bilan TSA 2024-yilning yanvar-may oylarida 2023-yilning mos davriga nisbatan 3,2 % ga kamaydi va jami TSA'dagi ulushi 73,1 % ni tashkil etdi.

Surxondaryo viloyatining MDH mamlakatlari bilan tashqi savdo aylanmasi 2024-yil yanvar-may holatiga ko'ra, 44 585,6 ming AQSH dollarini tashkil etdi. Shundan eksport 35 146,0 ming AQSH dollariga yetgan bo'lsa, import 9 439,6 ming AQSH dollari qiymatida qayd etildi.

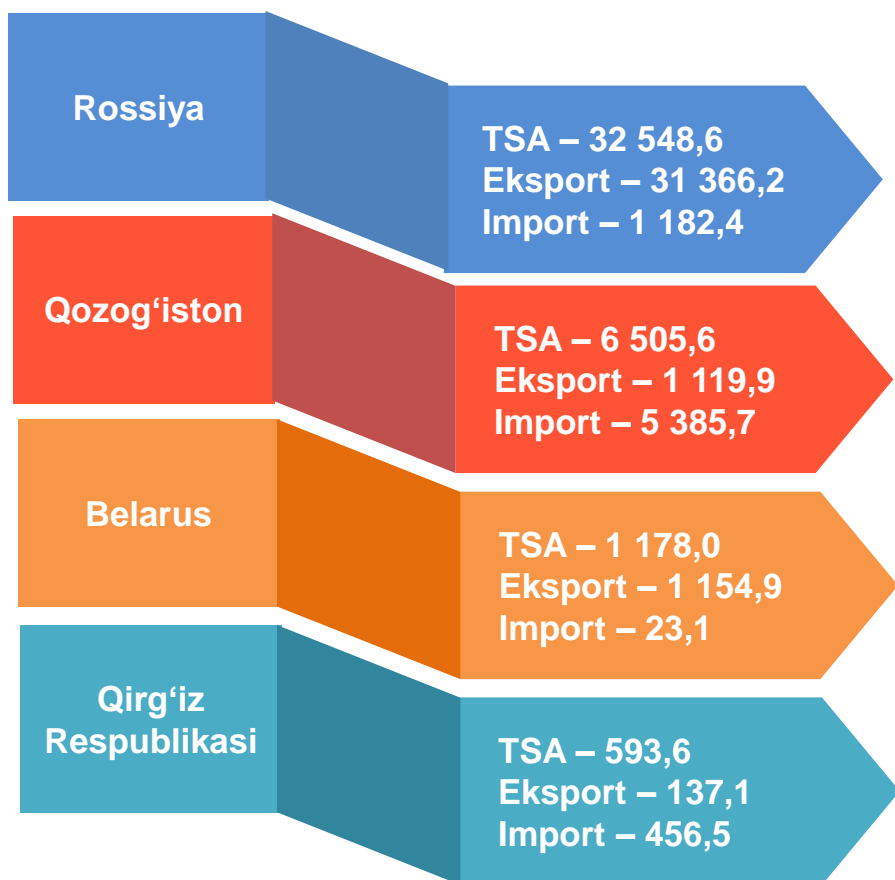
SURXONDARYO VILOYATINING MDH MAMLAKATLARI BILAN UMUMIY TASHQI SAVDO AYLANMASIDAGI ULUSHI (2024-yil yanvar-may, ulushi, % da)

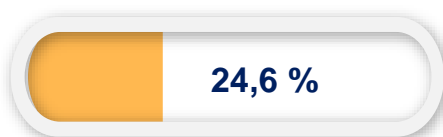
Surxondaryo viloyatining MDH mamlakatlari bilan tashqi savdo aylanmasining eng yuqori hajmlari Rossiya (73,0 %), Qozog'iston (14,6 %), Turkmaniston (4,4 %) hamda Belarus (2,6 %) davlatlari bilan qayd etildi.

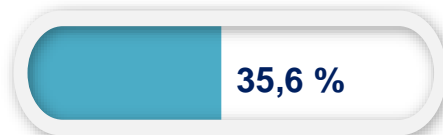
SURXONDARYO VILOYATINING YEOIIGA A'ZO DAVLATLAR BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI (yanvar-may, ming AQSH dollari)

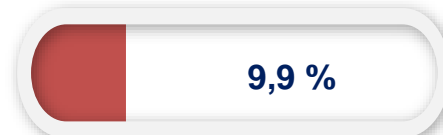
Jami tashqi savdo aylanmasidagi ulushi

Jami eksportdagi ulushi

Jami importdagi ulushi

Surxondaryo viloyatining Yevroosiyo iqtisodiy ittifoqiga a'zo davlatlar bilan tashqi savdo aylanmasi 40 875,8 ming AQSH dollarini tashkil etdi. Shundan eksport hajmi 33 778,1 ming AQSH dollari, import hajmi esa 7 047,7 ming AQSH dollariga yetdi.

Shuni ta'kidlash lozimki, YEOIning a'zo davlatlari (Rossiya, Qozog'iston, Belarus, Qirg'iz Respublikasi va Armaniston) o'rtasida tovarlar va xizmatlar harakati, migrantlar harakatlanishi va kapital harakatining erkinligi ta'minlangan bo'lib, yagona bojxona tizimiga ega bo'lgan umumiy iqtisodiy hudud shakllantirilgan.

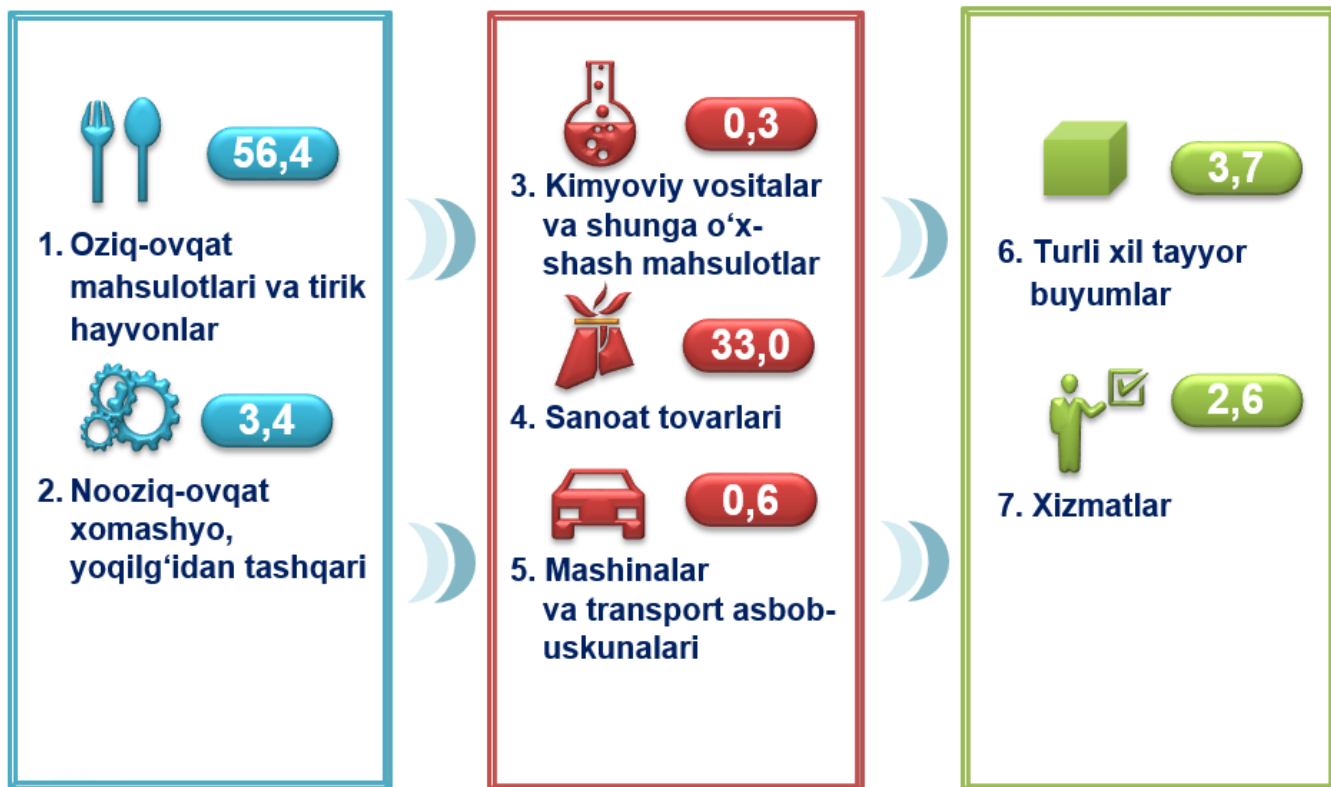
SURXONDARYO VILOYATINING EKSPORTI

Mamlakatning eksport salohiyatini oshirish, eksportyorlarni davlat tomonidan qo'llab-quvvatlash, eksportbop mahsulotlar nomenklaturasini kengaytirish maqsadida amalga oshirilgan islohotlar natijasida Surxondaryo viloyatida eksportyorlar soni 174 taga yetdi va ular tomonidan 94 820,9 ming AQSH dollari qiymatidagi (2023-yilning mos davriga nisbatan 30,0 % ga ko'paydi) tovar va xizmatlar eksport qilindi.

XSST* BO'YICHA EKSPORT TARKIBI (2024-yil yanvar-may, ulushi % da)

O'zbekiston Respublikasida tovarlar tashqi savdosi statistik ko'rsatkichlarini shakllantirishda, Tashqi iqtisodiy faoliyat tovar nomenklaturasini (**keyingi o'rinlarda TIF TN**) bilan birgalikda, Birlashgan Millatlar Tashkilotining Xalqaro standartlashgan savdo tasniflagichi (**keyingi o'rinlarda – XSST**) ishlatiladi. Bu o'z navbatida tahliliy maqsadlarda eksport va import qilinadigan tovarlarni 10 ta katta qismga guruhlash uchun imkon beradi. Tovarlarni **XSST** bo'yicha kodlashtirish, **TIF TN** va **XSST** o'rtasida o'tish kalitlari yordamida amalga oshiriladi.

SURXONDARYO VILOYATINING XSST BO'YICHA EKSPORTI TARKIBI

(yanvar-may, yillar kesimida)

XSST tarkibi	Ming AQSH dollari		O'zgarish sur'ati, % da		Umumiy hajmga nisbatan, % da	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Jami eksport	72 936,9	94 820,9	76,1	130,0	100	100
<i>shu jumladan:</i>						
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	42 621,4	53 524,9	101,8	125,6	58,4	56,4
Ichimliklar va tamaki	670,2	-	72,3 m.	-	0,9	-
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	2 801,6	3 254,6	66,7	116,2	3,9	3,4
Kimyoviy vositalar va shunga o'xshash mahsulotlar	77,4	261,4	76,7	3,4 m.	0,1	0,3
Sanoat tovarlari	24 012,4	31 270,4	50,4	130,2	32,9	33,0
Mashinalar va transport asbob-uskunalari	79,9	543,7	4,9 m.	6,8 m.	0,1	0,6
Turli xil tayyor buyumlar	917,0	3 542,7	2,3 m.	3,9 m.	1,3	3,7
Xizmatlar	1 756,9	2 423,2	150,6	137,9	2,4	2,6

Eksport tarkibida tovarlar ulushi 97,4 % ni tashkil etib, ular oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar (56,4 %), sanoat tovarlari (33,0 %), nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari (3,4 %), turli xil tayyor buyumlar (3,7 %) va xizmatlar (2,6 %) hissasiga to'g'ri kelmoqda.

SURXONDARYO VILOYATINING XSST BO‘YICHA EKSPORTI TARKIBI (2024-yil yanvar-may)

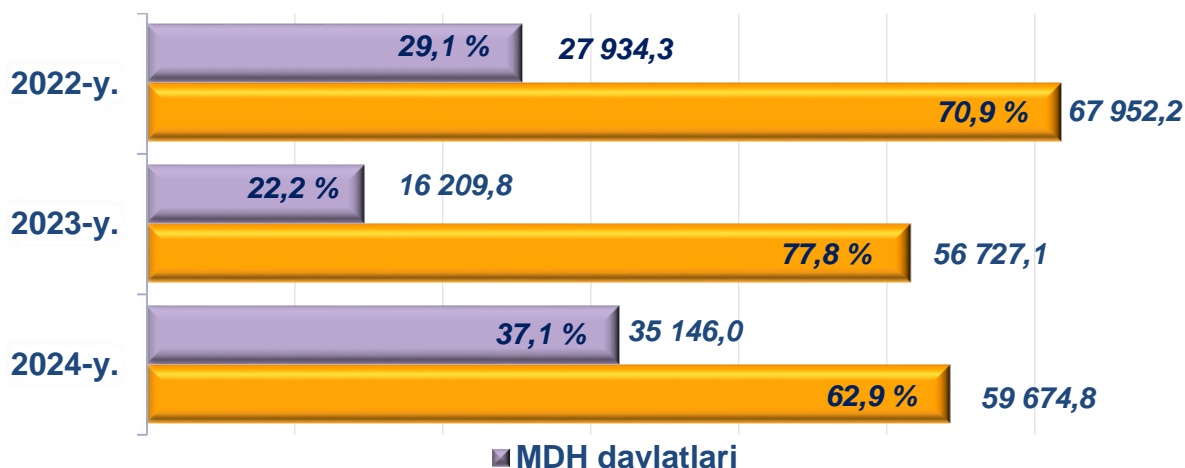
XSST bo‘limi nomi	Ming AQSH dollari	2023-yilning mos davriga nisbatan, % da
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar		
Sabzavotlar va mevalar	48 553,1	130,6
Donli ekinlar va ulardan tayyorlangan mahsulotlar	4 900,1	90,4
Shakar, shakardan mahsulotlari va asal	40,3	3,0 m.
Qaxva, choy, kakao, ziravorlar	11,7	68,3
Hayvonlarga ozuqa (ishlov berilmagan donalardan tashqari)	10,3	-
Sut mahsulotlari va parranda tuxumlari	9,5	-
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg‘idan tashqari		
Moy olinadigan urug‘lar va moy olinadigan mevalar	2 010,5	2,9 m.
To‘qimachilik tolalari (tops va boshqa titilgan jundan tashqari) va ularning chiqindilari	876,7	112,1
56 bo‘limga kiritilgandan tashqari o‘g‘itlar uchun xom - ashyo va mineral xomashyo	271,0	147,9
Xayvonlar va o‘simliklardan kelib chiqqan xom-ashyo materiallari, boshqa joyda tasniflanmagan	95,9	8,5
Tabiiy kauchuk (shu jumladan sintetik kauchuk va qayta ishlangan kauchuk)	0,6	-
Kimyoviy vositalar va shunga o‘xshash mahsulotlar		
Bo‘yoqlar, taninlar va bo‘yoqlar	258,2	3,7 m.
Noorganik kimyoviy moddalar	2,9	71,9
Birlamchi shakldagi plastmassalar	0,2	51,3
Mashinalar va transport asbob-uskunalar		
Sanoat uchun maxsus bo‘lmagan mashina va uskunalar	411,8	5,5 m.
Aniq soxalar uchun maxsus mo‘ljallangan mashinalar	96,3	68,8 m.
Avtomobillar (xavo podushkalaridagi transport vositalari)	35,6	10,6 m.

XSST bo'limi nomi	Ming AQSH dollari	2023-yilning mos davriga nisbatan, % da
Sanoat tovarlari		
To'qimachilik yigirilgan ipi, matolar, boshqa joyda tasniflanmagan tayyor buyumlar va shunga o'xshash mahsulotlar	30 363,5	132,4
Ruda bo'lmagan qazilmalardan tayyorlangan mahsulotlar, boshqa joyda tafsiflanmagan	753,6	109,3
Qog'oz, karton va qog'oz massasi, yoki tayyorlangan buyumlar	128,0	34,3
Mantar va yog'ochdan tayyorlangan buyumlar (mebeldan tashqari)	15,9	3,5 m.
Rezina buyumlari boshqa joyda tavsiflanmagan	6,6	68,3 m.
Metaldan tayyorlangan buyumlar boshqa joyda tafsiflanmagan	2,7	17,1
Xizmatlar		
Transport xizmatlari	741,3	127,3
Moliyaviy xizmatlar	604,0	108,9
Telekommunikatsiya, kompyuter va axborot xizmatlari	470,3	-
Boshqa biznes xizmatlari	338,3	148,3
Sayohat	269,3	68,8
Turli xil tayyor buyumlar		
Kiyim-kechaklar va ularning anjomlari	3 481,1	5,7 m.
Boshqa turdagi maxsus, ilmiy va nazorat asboblari va apparatlari	29,9	17,6
Mebel va ularning qismlari, ko'rpa-to'shaklar, matraslar, matraslar, yostiqlar va shunga o'xshash to'ldirilgan mebellar	19,7	104,0
Har xil tayyor mahsulotlar	9,3	21,5 m.
Poyabzal	2,6	2,3

O'zbekiston tashqi savdo statistikasida sherik mamlakatlarga quyidagilar kiradi: olib kirishda - tovarlar kelib chiqqan mamlakat, agar kelib chiqqan mamlakat noaniq bo'lsa, jo'natib yuborgan mamlakat. Olib chiqishda - tovarlar yuboriladigan mamlakat hisoblanadi.

2024-yilning yanvar-may oylarida MDH mamlakatlarga 35 146,0 ming AQSH dollari qiymatidagi tovar va xizmatlar eksport qililib, jami eksportning 37,1 % ini tashkil etdi.

MDH VA BOSHQA DAVLATLARGA TOVAR VA XIZMATLAR EKSPORTI HAJMLARI DINAMIKASI (yanvar-may, ming AQSH dollari, ulushi, % da)

2024-yil yanvar-may oylarida tashqi savdo aylanmasida tovarlar va xizmatlar eksporti bo'yicha asosiy hamkorlarimiz Rossiya, Pokiston, XXR, Afg'oniston, Turkiya, Belarus va Qozog'iston kabi davlatlar bo'lgan. Ularning umumiy eksportdagi ulushi 95,2 % ni tashkil etdi.

VILOYAT EKSPORTIDA ASOSIY HAMKOR DAVLATLARNING ULUSHI (2024-yil yanvar-may, % da)

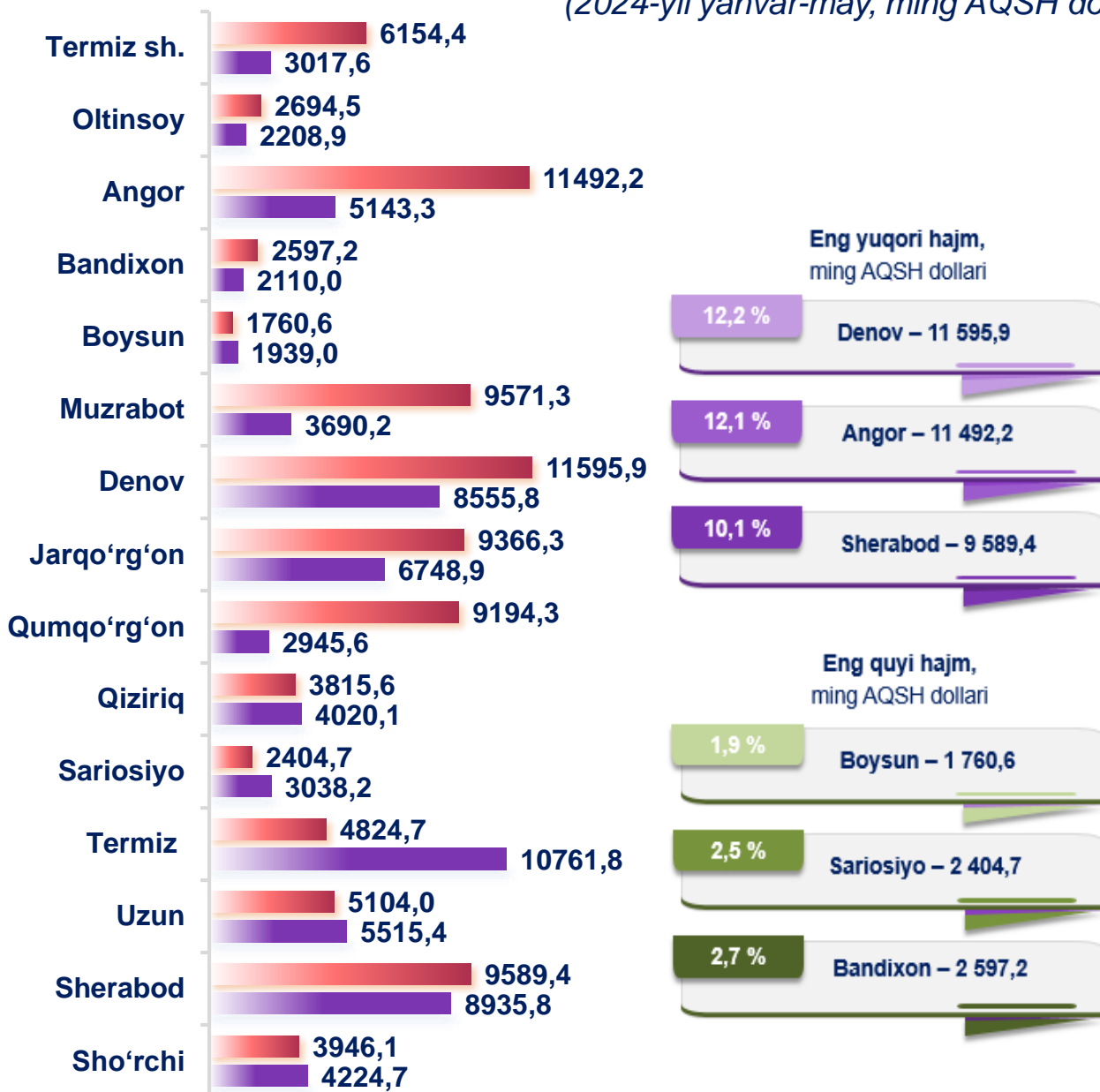
SURXONDARYO VILOYATINING ASOSIY HAMKOR DAVLATLARGA AMALGA OSHIRGAN EKSPORTI HAJMI VA O'SISH SUR'ATLARI *(yanvar-may, yillar kesimida)*

Davlatlar	Ming AQSH dollari		O'sish sur'ati, % da		Egallab turgan o'rni	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Rossiya	8 198,8	31 366,2	75,8	3,8 m.	3	1
Pokiston	22 801,4	23 891,2	168,9	104,8	1	2
XXR	18 860,5	15 186,9	59,4	80,5	2	3
Afg'oniston	6 805,9	10 230,0	67,6	150,3	4	4
Turkiya	3 673,7	7 364,4	45,6	2,0 m.	6	5
Belarus	451,9	1 154,9	44,2	2,6 m.	13	6
Qozog'iston	3 963,8	1 119,9	33,3	28,3	5	7
Tojikiston	1 941,4	633,8	153,4	32,6	7	8
Ozarbayjon	545,0	469,9	91,8	86,2	12	9
Eron	1 137,7	458,7	49,9	40,3	8	10
Polsha	685,0	410,9	5,5 m.	60,0	10	11
Latviya	32,9	397,2	614,9 m.	12,1 m.	23	12
Ukraina	242,5	241,2	134,4	99,5	18	13
Bangladesh		232,5	-	-	-	14
Irok	363,1	222,4	154,9	61,2	15	15
Hindiston	949,1	196,4	3,1 m.	20,7	9	16
Germaniya	285,6	174,0	36,5	60,9	17	17
Qirg'iz Respublikasi	643,6	137,1	35,7	21,3	11	18
Malayziya		93,9	-	-	-	19
AQSh	115,7	81,7	18,6 m.	70,6	21	20

SURXONDARYO VILOYATINING HUDUDLAR KESIMIDA EKSPORTI

(2024-yil yanvar-may, ming AQSH doll.)*

2023-y.

2024-y.

Viloyatimiz eksporti tarkibida eng yuqori ulushni Denov tumani 12,2 % bilan 11 595,9 ming AQSH dollarini, eng quyi ulushni esa Boysun 1,9 % bilan 1 760,6 ming AQSH dollarini tashkil etdi.

* Tabiiy gaz va elektr energiyasi yetkazib berish, shuningdek, maxsus eksport va safarlar bo'yicha rasmiy statistik ma'lumotlar, O'zbekiston Respublikasi viloyatlari, tuman va shaharlari bo'yicha taqsimlanmagan.

MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARI EKSPORTI

Hukumat tomonidan qishloq xo'jaligi va bog'dorchilikni rivojlantirishga katta e'tibor qaratilayotgani bois eksport qilinayotgan mahsulotlar sifati va hajmi yildan-yilga ortib bormoqda. Jumladan, 2024-yil yanvar-may oylarida 118 204,0 tonna meva va sabzavotlar eksporti amalga oshirilgan bo'lib, ushbu ko'rsatkich 2023-yilning mos davriga nisbatan 2,7 m. yoki 74 562,7 tonnaga ko'paydi.

Meva-sabzavot mahsulotlarining asosiy eksport bozorlari Rossiya (48,8 %), Pokiston (40,6 %), Afg'oniston (5,2 %), Qozog'iston (1,4 %) hamda Belarus (1,4 %) davlatlari hissasiga to'g'ri kelgan.

2024-yil yanvar-may oylarida oziq-ovqat mahsulotlarining asosiy qismi bo'lgan 51 079,9 ming AQSH dollari qiymatidagi meva-sabzavot eksport qilindi. Bu ko'rsatkich 2023-yilning mos davriga nisbatan 25,7 % ga ko'paydi va jami eksportdagi ulushi 53,9 % ni tashkil etdi.

MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARI EKSPORTI

(2024-yil yanvar-may, o'zgarish sur'atlari, qiymatga nisbatan)

<p>Uzum quritilgan</p> <p>176,5 ming AQSH dollari</p> <p>109,0 tonna</p> <p>95,3 % ↓</p>	<p>Karam</p> <p>6 905,1 ming AQSH dollari</p> <p>31 636,0 tonna</p> <p>12,0 m. ↑</p>	<p>Piyoz</p> <p>16 089,8 ming AQSH dollari</p> <p>57 512,7 tonna</p> <p>7,2 m. ↑</p>	<p>Dukkakli donli ekinlar</p> <p>7 965,0 ming AQSH dollari</p> <p>2 309,8 tonna</p> <p>63,7 % ↓</p>
<p>Uzum</p> <p>826,9 ming AQSH dollari</p> <p>11 80,8 tonna</p> <p>7,8 m. ↑</p>	<p>Yer yong'oq</p> <p>1 790,2 ming AQSH dollari</p> <p>996,7 tonna</p> <p>4,3 m. ↑</p>	<p>Bodring</p> <p>356,0 ming AQSH dollari</p> <p>284,0 tonna</p> <p>2,3 m. ↑</p>	<p>Meva va rezavorlar</p> <p>1 876,8 ming AQSH dollari</p> <p>1 679,1 tonna</p> <p>57,1 % ↓</p>

MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARINING EKSPORT GEOGRAFIYASI (2024-yil yanvar-may)

Davlatlar	tonna	Ming AQSH dollari	Ulushi, % da *
 Rossiya	67 704,5	24 911,7	48,8
 Pokiston	37 024,2	20 730,1	40,6
 Afg'oniston	8 284,8	2 630,7	5,2
 Qozog'iston	2 149,6	731,9	1,4
 Belarus	1 390,0	705,5	1,4
 Latviya	786,7	395,2	0,8
 Ukraina	276,6	238,6	0,5
 Germaniya	76,7	173,7	0,3
 Polsha	117,2	151,3	0,3
 Malayziya	12,6	93,9	0,2
 Tojikiston	95,0	80,6	0,2
 AQSh	13,0	76,4	0,1
 Boshqa davlatlar	273,1	160,4	0,3

* qiymat ifodasidan

2024-yil yanvar-may oylarida meva va sabzavotlar eksportining qiymat jihatidan eng katta Rossiyaga to'g'ri keldi (meva va sabzavotlar eksporti umumiy hajmining 48,8 %).

TO'QIMACHILIK MAHSULOTLARI EKSPORTI

So'nggi yillarda yengil sanoatda yuqori qo'shilgan qiymatdagi mahsulotlar ishlab chiqarish rivojlanib bormoqda. Yengil sanoat iqtisodiy jihatdan O'zbekiston uchun muhim soha bo'lgani holda, aholi bandligining yuqori darajasini, shuningdek, sanoat salohiyatiga hamda davlatimizning xalqaro nufuziga hissa qo'shilishini ta'minlaydi.

To'qimachilik mahsulotlarining eksporti hajmlarining oshishi bevosita paxta xom-ashyosini o'rniga tayyor mahsulot ishlab chiqarish va qo'shimcha qiymat yaratish maqsadida amalga oshirilgan islohotlar natijasi sifatida qarash mumkin.

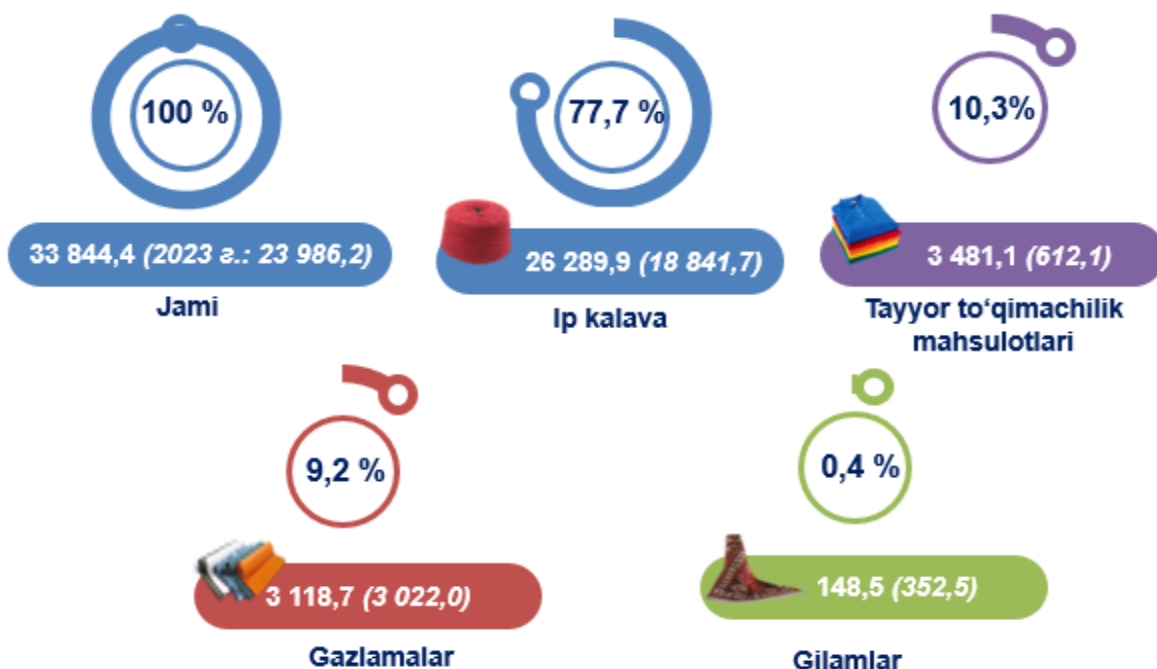
Xususan, 2024-yil yanvar-may oyi yakuni bo'yicha 33 844,4 ming AQSH dollarilik to'qimachilik mahsulotlari eksporti amalga oshirilib, umumiy eksportning 35,7 % ini tashkil etib, o'tgan yilga nisbatan 41,1 % ga oshdi.

Eksport qilingan to'qimachilik mahsulotlari tarkibida ip kalava (77,7 %), tayyor trikotaj va tikuvchilik kiyimlari (10,3 %), gazlamalar (9,2 %), va gilamlar (0,4 %), asosiy ulushni egallagan. Yil boshidan dunyoning 15 ta davlatiga eksport qilindi.

TO'QIMACHILIK MAHSULOTLARI EKSPORTI DINAMIKASI

(yanvar-may, ming AQSH dollari)

DAVLATLAR KESIMIDA TO‘QIMACHILIK MAHSULOTLARI EKSPORTI DINAMIKASI

(yanvar-may, ming AQSH dollari)

		2023-yil	2024-yil	O‘sish sur‘ati, % da
	XXR	14 366,7	15 186,8	105,7
	Turkiya	3 250,7	6 540,2	2,0 m.
	Rossiya	2 802,5	4 470,8	159,5
	Afg‘oniston	508,1	4 203,3	8,3 m.
	Pokiston	961,9	2 137,9	2,2 m.
	Eron	-	458,7	-
	Polsha	381,4	259,4	68,0
	Bangladesh	-	232,5	-
	Qirg‘iz Respublikasi	133,2	75,5	56,7
	Ozarbajjon	33,6	73,0	2,2 m.
	Boshqa davlatlar	1 548,1	206,2	13,3

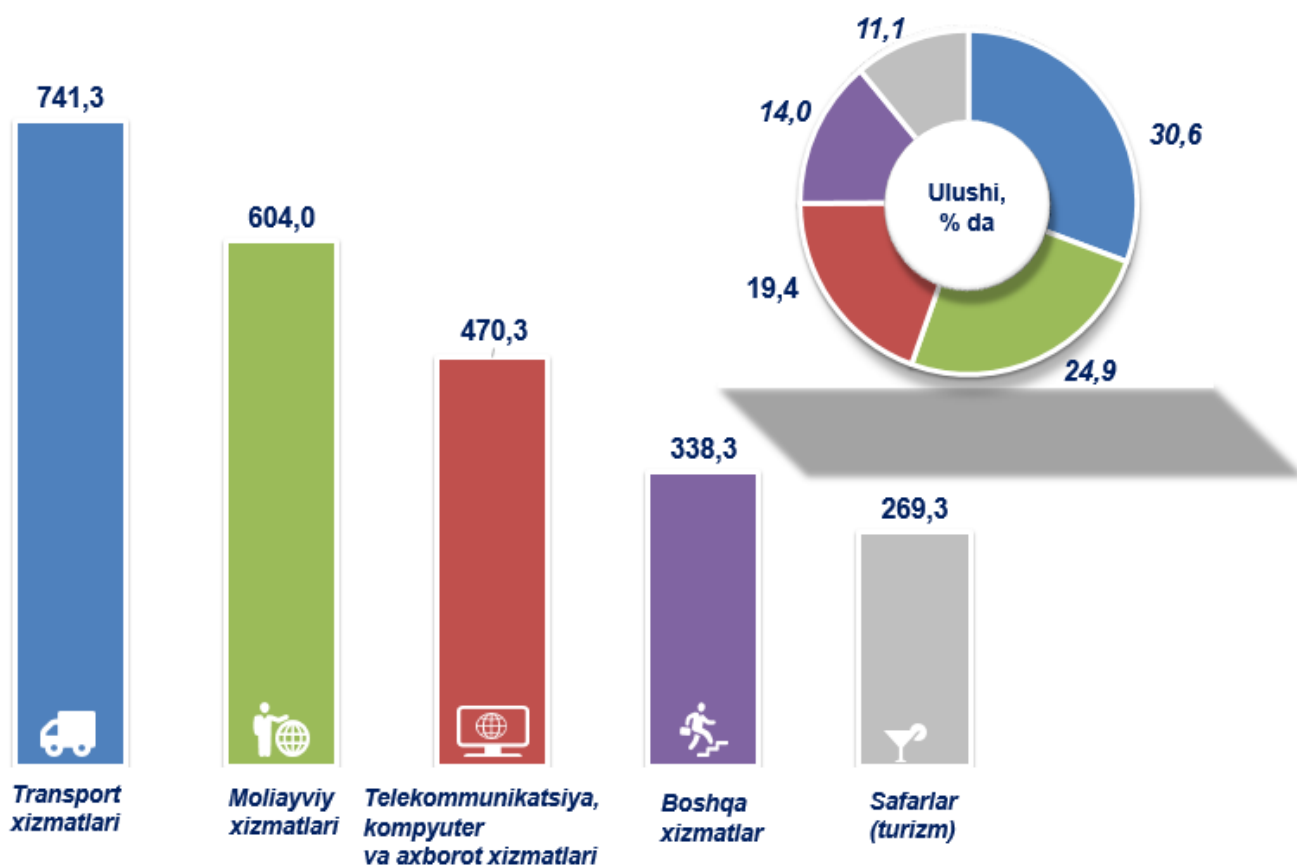

To‘qimachilik mahsulotlarining eng katta ulushi XXR (44,9 % – 15 186,8 ming AQSH dollari), Turkiya (19,3 % – 6 540,2 ming AQSH dollari), Rossiya Federatsiyasi (13,2 % – 4 470,8 ming AQSH dollari) va Afg‘oniston (12,4 % – 4 203,3 ming AQSH dollari) davlatlari hissasiga to‘g‘ri keldi.

Mamlakatimizda yangi ishlab chiqarish texnologiyalari va zamonaviy uskunalardan keng foydalanish, sohada sifat menejmenti tizimining joriy yetilishi natijasida mehnat unumdorligini oshirishga xizmat qilmoqda. Bu, o'z navbatida, tayyor mahsulotlarga jahon bozorlarida o'z o'rnini topish imkonini beradi.

XIZMATLAR EKSPORTI TARKIBI (2024-yil yanvar-may, ulushi, % da)

Xizmatlar eksporti hajmi 2 423,2 ming AQSH dollarini yoki jami eksport hajmining 2,6 % ini tashkil etib, 2023-yilning mos davriga nisbatan 37,9 % ga ko'paydi. Xizmatlar eksporti tarkibining asosiy ulushi transport (30,6 %), moliyaviy (24,9 %), telekommunikatsiya, kompyuter va axborot xizmatlari (19,4 %), boshqa tadbirkorlik bilan bog'liq xizmatlar (14,0 %) va safarlar (turizm) (11,1 %) hissasiga to'g'ri kelgan.

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASINING IMPORTI

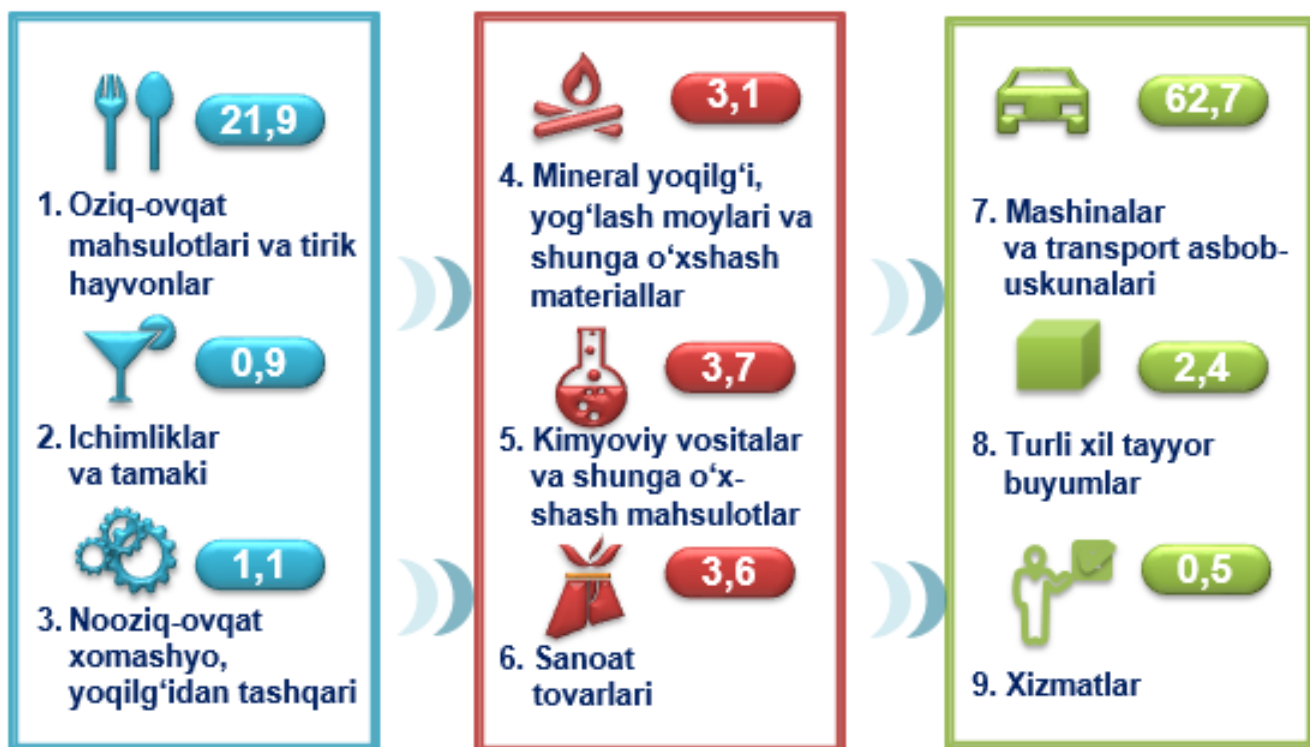

2024-yilning yanvar-may oylarida import hajmi 71 130,5 ming AQSH dollarini va 2023-yilning mos davriga nisbatan 139,4 % tashkil etdi. Import tarkibida eng katta ulush, mashinalar va transport asbob-uskunalari (62,7 %), oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar (21,9 %), kimyoviy vositalar va shunga o‘xshash mahsulotlar (3,7 %) hamda sanoat tovarlari (3,6 %) hisobiga to‘g‘ri keldi.

XSST BO‘YICHA IMPORT TARKIBI

(2024-yil yanvar-may, ulushi, % da)

Tovarlar importi dinamikasi tahliliga ko‘ra, 2024-yilning yanvar-may oylarida import qilingan tovarlar hajmi, o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 19 927,8 ming AQSH dollariga ko‘paydi va 70 801,8 ming AQSH dollarini tashkil etdi. Xizmatlar importi esa 328,7 ming AQSH dollariga yetdi.

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASINING XSST BO‘YICHA IMPORTI TARKIBI *(yanvar-may, yillar kesimida)*

XSST tarkibi	Ming AQSH dollari		O‘shish sur‘ati, % da		Umumiy hajmga nisbatan. % da	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Jami import	51 019,5	71 130,5	58,0	139,4	100	100
<i>shu jumladan:</i>						
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	16 046,9	15 546,3	63,6	96,9	31,5	21,9
Ichimliklar va tamaki	-	611,2	-	-	-	0,9
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg‘idan tashqari	436,9	788,6	25,6	180,5	0,9	1,1
Mineral yoqilg‘i, yog‘lash moylari va shunga o‘xshash materiallar	550,0	2 250,0	2,9 m.	4,1 m.	1,0	3,1
Hayvon va o‘simliklar moylari (yog‘lari), yog‘lar va mumlar	185,3	98,1	-	52,9	0,4	0,1
Kimyoviy vositalar va shunga o‘xshash mahsulotlar	1 634,5	2 625,3	68,0	160,6	3,2	3,7
Sanoat tovarlari	10 628,8	2 569,5	31,3	24,2	20,8	3,6
Mashinalar va transport asbob-uskunalari	20 240,3	44 575,8	89,0	2,2 m.	39,7	62,7
Turli xil tayyor buyumlar	1 151,4	1 737,1	71,7	150,9	2,2	2,4
Xizmatlar	145,5	328,7	85,8	2,3 m.	0,3	0,5

XSST BO'LIMI BO'YICHA AYRIM MAHSULOTLAR IMPORTI TARKIBI (2024-yil yanvar-may)

XSST bo'limi nomi	Ming AQSH dollari	2023-yilga nisbatan, % da
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar		
Sabzavotlar va mevalar	9 101,6	75,4
Donli ekinlar va ulardan tayyorlangan mahsulotlar	2 806,2	79,8
Tirik hayvonlar, 03-bo'limga kiritilgan hayvonlardan tashqari	2 764,8	85,1 m.
Hayvonlarga ozuqa (ishlov berilmagan donalardan tashqari)	428,2	2,0 m.
Go'sht va go'sht mahsulotlari	217,9	-
Shakar, shakardan mahsulotlari va asari	159,7	165,3
Sut mahsulotlari va qush tuxumlari	38,2	42,9
Qaxva, choy, kakao, ziravorlar va ulardan tayyorlangan mahsulotlar	27,1	102,0
Har xil oziq-ovqat mahsulotlari va preparatlar	2,5	-
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari		
Yog'li urug'lar va yog'li mevalar	419,5	144,2
Xayvonlar va o'simliklardan kelib chiqqan xom-ashyo materiallari, boshqa joyda tasniflanmagan	349,1	47,8 m.
Probka va yog'och taxtalar	17,5	13,5
Qog'oz massasi	2,5	-
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar		
Neft va neft mahsulotlari va shunga o'xshash materiallar	2 019,1	3,7 m.
Ko'mir, koks va briketlar	230,9	-
Kimyoviy vositalar va shunga o'xshash mahsulotlar		
Tibbiyot va farmatsevtika mahsulotlari	1 703,6	176,3
Boshqa joyda tasniflanmagan kimyoviy materiallar va mahsulotlar	248,5	117,3
Organik kimyoviy moddalar	231,3	3,1 m.
Noorganik kimyoviy moddalar	197,8	119,5
Birlamchi shaklda bo'lmagan plastmassalar	130,5	2,1 m.
O'g'itlar (272 guruhga kiritilganlardan tashqari)	52,2	118,4
Birlamchi shakldagi plastmassalar	28,5	141,6
Efir moylari, resinoidlar va parfyumeriya moddalari; tualetga	23,3	29,7
Bo'yaydigan va terini oshlovchi moddalar va bo'yoqlar	9,5	78,3

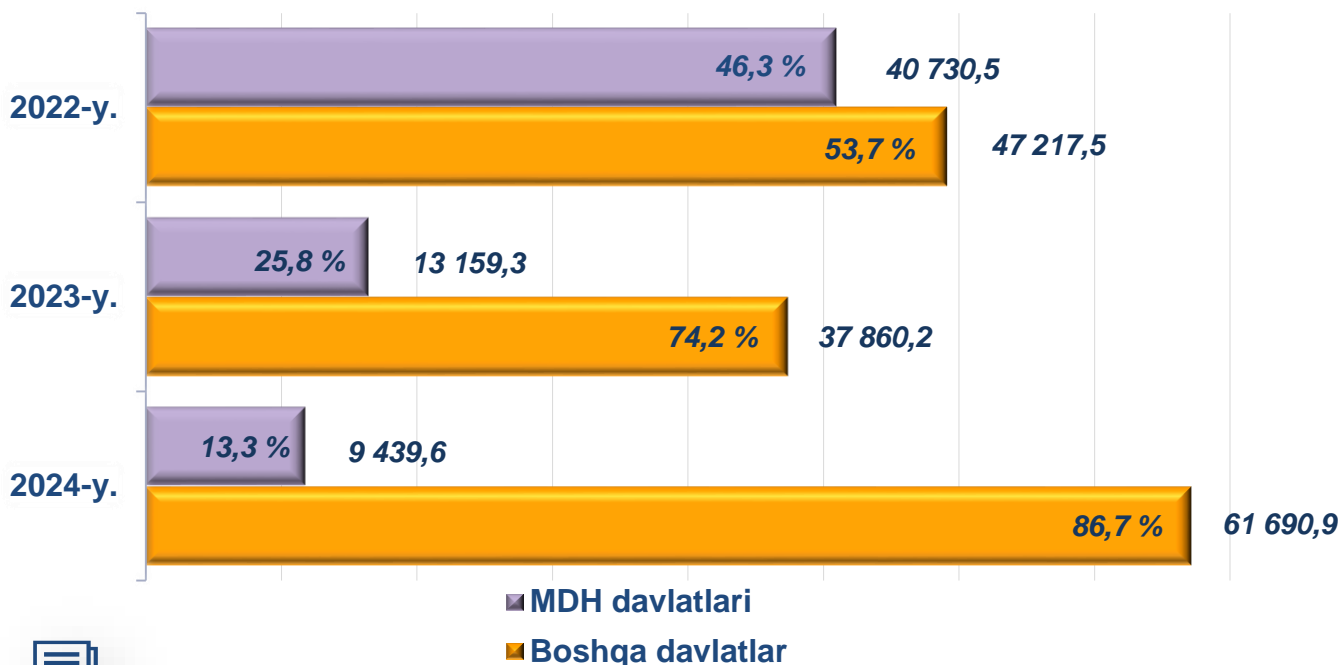
XSST bo'limi nomi	Ming AQSH dollari	2023-yilga nisbatan, % da
Turli xil tayyor buyumlar		
Boshqa joyda tasniflanmagan har xil tayyor buyumlar	477,7	10,8 m.
Maxsus, ilmiy va nazorat asboblari va apparatlari	474,1	61,0
Boshqa toifalarga kiritilmagan suv-kanalizatsiya, isitish va yoritish uskunalari blokli binolar, armatura va mahkamlash	458,4	2,1 m.
Mebel va uning qismlari, yotarjoy buyumlari matraslar, matraslar uchun tirgaklar, yostiqlar va shunga oxshash tikilgan mebel	201,4	101,2 m.
Yo'l anjomlari, sumkalar va shunga o'xshash konteynerlar	72,2	77,0
Kiyim-kechaklar va kiyim-kechak anjomlari	45,1	3,2 m.
Poyabzal	7,0	29,5 m.
Fotografik apparatura, uskuna, ishlatiladigan materiallar va optik buyumlar, soatlar	1,3	261,6 m.
Sanoat tovarlari		
Cho'yan va po'lat	1 775,8	63,4
Noruda qazilmalardan olingan mahsulotlar	254,5	5,1
Metallardan tayyorlangan buyumlar, boshqa joyda tasniflanmagan	230,2	48,7
To'qimachilik yigirilgan ipi, matolar, tayyor buyumlar va shunga o'xshash mahsulotlar	190,8	9,5
Rezina buyumlari boshqa joyda tavsiflanmagan	40,7	16,9
Qog'oz, karton va qog'oz massasi, qog'oz yoki kartondan tayyorlangan buyumlar	34,8	46,1
Rangli metallar	25,1	163,5
Probka va daraxtdan tayyorlangan buyumlar (mebeldan tashqari)	17,7	56,9
Mashinalar va transport asbob-uskunolari		
Aniq sohalar uchun maxsus mo'ljallangan mashinalar	25 920,2	3,2 m.
Sanoat uchun maxsus bo'lmagan mashinalar va ularning detallari	12 894,6	3,7 m.
Elektr mashinalari, apparatlari va jihozlari va ularning elektr qismlari	2 341,0	140,9
Energiya generatori mashinalari va asbob-uskunalar	1 977,0	4,9 m.
Metallni qayta ishlash mashinalari	535,6	126,0
Avtomobililar (xavo podushkalaridagi transport vositalari xam)	529,3	8,5
Boshqa transport vositalari	197,6	-
Elektr aloqasi, ovozni yozish va ovozni eshittirish apparaturalari va uskunalari	121,2	62,0 m.
Kanselyariya mashinalari va ma'lumotarni avtomatik ravishda qayta ishlash uchun asbob-uskunalar	59,3	4,9 m.

2024-yil yanvar-may natijalariga ko'ra MDH mamlakatlaridan import ulushi 13,3 % ni tashkil etib, 2023-yilning mos davriga nisbatan 12,5 % ga kamaydi.

MDH VA BOSHQA DAVLATLARDAN TOVAR VA XIZMATLAR IMPORTI HAJMLARI DINAMIKASI

(yanvar-may ming AQSH dollari, ulushi, % da)

2024-yil yanvar-may oylarida viloyatimiz 36 ta davlatdan tovar va xizmatlar importini amalga oshirdi. Yetti yirik hamkor davlatlar (Turkiya, Germaniya, XXR, Pokiston, Qozog'iston, Iron va Hindiston) jami importning 3/4 qismini tashkil etdi.

VILOYAT IMPORTIDA ASOSIY HAMKOR DAVLATLARNING ULUSHI (2024-yil yanvar-may, % da)

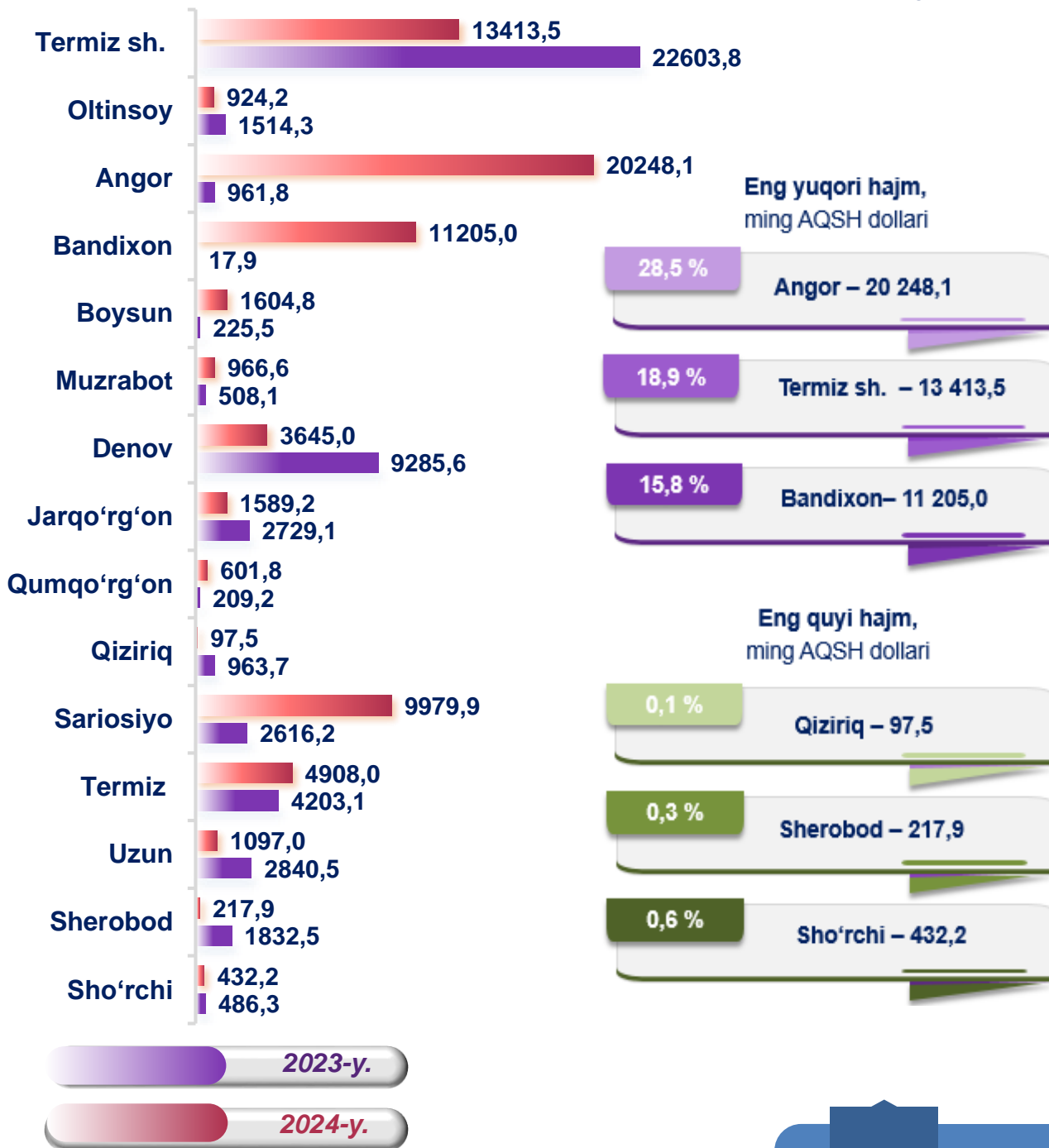
SURXONDARYO VILOYATINING ASOSIY HAMKOR DAVLATLARDAN AMALGA OSHIRGAN IMPORTI HAJMLARI VA O'SISH SUR'ATLARI (yanvar-may, yillar kesimida)

Davlatlar	Ming AQSH dollari		O'sish sur'ati, % da		Umumiy hajmdagi o'rni	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Turkiy	4 575,8	26 897,6	127,7	5,9 m.	4	1
Germaniya	1 303,6	11 127,1	185,5	8,5 m.	9	2
XXR	10 744,7	6 023,5	59,3	56,1	2	3
Pokiston	12 022,8	5 802,9	66,9	48,3	1	4
Qozog'iston	5 738,4	5 385,7	105,5	93,9	3	5
Eron	360,5	2 762,1	38,8	7,7 m.	15	6
Hindiston	1 218,8	2 385,8	101,6	195,7	10	7
Turkmaniston	513,8	1 971,0	134,1	3,8 m.	13	8
Afg'oniston	298,0	1 457,0	87,7	4,9 m.	17	9
Ekvador	25,8	1 184,6	5,8	45,9 m.	29	10
Rossiya Federatsiyasi	2 724,8	1 182,5	9,0	43,4	6	11
Avstriya	-	577,1	-	-	-	12
Koreya Respublikasi	702,4	509,9	105,9	72,6	11	13
Qirg'iz Respublikasi	45,9	456,5	6,9	9,9 m.	26	14
Tojikiston	3 789,1	420,9	128,1	11,1	5	15
Estoniya	152,1	414,5	124,1	2,7 m.	21	16
Polsha	258,2	413,1	3,0 m.	160,0	19	17
Chexiya	185,7	400,0	69,4	2,2 m.	20	18
Shveysariya	119,4	254,5	6,1 m.	2,1 m.	22	19
Daniya	-	252,6	-	-	-	20

SURXONDARYO VILOYATINING HUDUDLAR KESIMIDA IMPORTI

(2024-yil yanvar-may, ming AQSH doll.)*

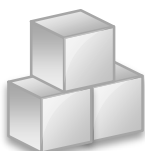
Viloyat importi tarkibida eng yuqori ulushni Angor 28,5 % bilan 20 248,1 ming AQSH dollarini, eng quyi, Qiziriq 0,1 % bilan 97,5 ming AQSH dollarini tashkil etdi.

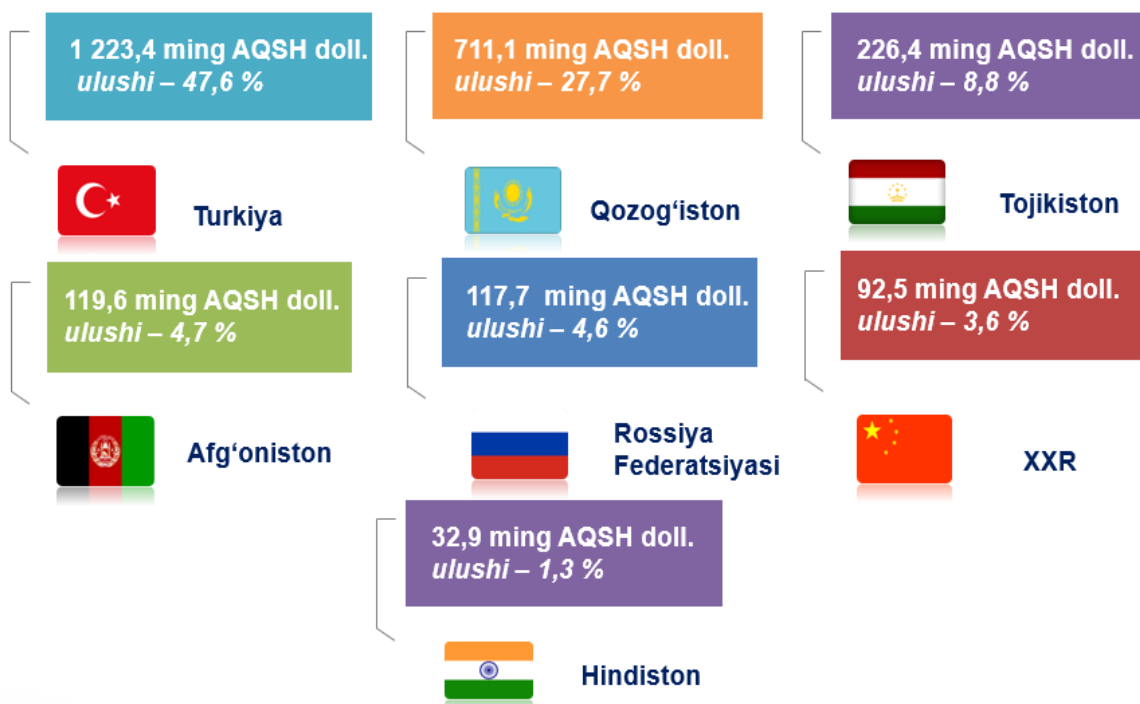
SANOAT MAHSULOTLARI IMPORTI

2024-yil yanvar-may oylarida import tarkibida sanoat mahsulotlari tovarlari hajmi 2 569,5 ming AQSH dollarini tashkil etib, o'tgan yilning shu davriga nisbatan 75,8 % kamaydi hamda importning umumiy hajmidagi ulushi 3,6 % ga yetdi.

SANOAT MAHSULOTLARI IMPORT QILINGAN HAMKOR DAVLATLAR (2024-yil yanvar-may)

Sanoat mahsulotlari importi asosan cho'yan yoki legirlanmagan po'lat (1 775,8 ming AQSH dollari), noruda qazilmalardan olingan mahsulotlar (254,5 ming AQSH dollari), metallardan tayyorlangan buyumlar (230,2 ming AQSH dollari), yigirilgan ip, matolar, tayyor buyumlar va shunga o'xshash mahsulotlar (190,8 ming AQSH dollari), rezina buyumlari (40,7 ming AQSH dollari), qog'oz, karton va qog'oz massasi, qog'oz yoki kartondan tayyorlangan buyumlar (34,8 ming AQSH dollari), rangli metallar (25,1 ming AQSH dollari), va probka va daraxtdan tayyorlangan buyumlar (mebeldan tashqari) (17,7 ming AQSH dollari) tashkil topgan.